

**Comunicació, Desenvolupament i Canvi Social**

Codi: 42440  
Crèdits: 6

| Titulació                              | Tipus | Curs | Semestre |
|----------------------------------------|-------|------|----------|
| 4313227 Mitjans, Comunicació i Cultura | OT    | 0    | 2        |

**Professor de contacte**

Nom: Enric Marín Otto

Correu electrònic: Enric.Marin@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

**Prerequisits**

Els propis del Màster

**Objectius**

Els objectius bàsics del mòdul són els següents:

1. Fer una aproximació històrica a la relació entre comunicació, poder i cultura.
2. Fer una reflexió sobre el paper de la divisió internacional del treball en la construcció d'una cultura i comunicació de masses mundial estructuralment desequilibrada.
3. Fer una reflexió crítica sobre la relació entre comunicació, desenvolupament econòmic, democràcia, societat de l'aprenentatge i progrés social.
4. Analitzar el paper dels mitjans de comunicació en els processos de canvi social.
5. Analitzar els canvis introduïts pel nou ecosistema comunicatiu digital en les polítiques comunicatives orientades al foment del progrés democràtic i social.

**Competències**

- Comprendre i tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per desenvolupar i/o aplicar idees de manera original, sovint en un context de recerca
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Ser capaç de planificar, dirigir i avaluar polítiques culturals i de comunicació tant en l'àmbit local com en l'internacional, utilitzant les noves formes de comunicació social.
- Ser capaç de planificar, dirigir i avaluar projectes de comunicació pública adequats a les necessitats d'institucions, empreses i entitats socials.
- Ser capaç de planificar i dirigir projectes de recerca bàsica i aplicada en comunicació mediàtica i cultura
- Treballar en equips de caràcter interdisciplinari i dirigir-los

**Resultats d'aprenentatge**

1. Avaluar els resultats dels projectes de comunicació d'institucions, empreses, associacions, fundacions i altres entitats.
2. Comprendre i tenir coneixements que aportin una base o una oportunitat per desenvolupar i/o aplicar idees de manera original, sovint en un context de recerca
3. Desenvolupar projectes de recerca sobre comunicació per al desenvolupament i el canvi social.

4. Desenvolupar propostes innovadores en relació a les polítiques de comunicació per al desenvolupament.
5. Dissenyar i dirigir projectes comunicatius.
6. Generar idees i solucions innovadores en relació a la comunicació, desenvolupament i canvi social.
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
8. Reconèixer l'abast i aplicació de les actuals polítiques de comunicació per al desenvolupament.
9. Treballar en equips de caràcter interdisciplinari i dirigir-los

## Continguts

Breu descripció dels continguts del mòdul:

1. La comunicació com espai de mediació entre l'experiència i la consciència.
2. Debat crític a l'entorn dels conceptes de comunicació social, desenvolupament econòmic, progrés social, societat de l'aprenentatge i canvi social.
3. Aproximació història a la relació entre comunicació, poder i cultura. De la revolució agrària a la revolució industrial i la revolució de la informació.
4. Comunicació, creixement econòmic, democràcia i canvi social en l'actual entorn digital.
5. Polítiques comunicatives, societat de l'aprenentatge i canvi social.
6. Estratègies comunicatives orientades al canvi social.
7. Actors i objectius en la comunicació pel desenvolupament i la consolidació democràtica.
8. Propostes comunicatives per al desenvolupament i el canvi social: anàlisi de casos.

## Metodologia

Metodologia de treball:

El mètode pedagògic estarà basat en el treball conjunt del grup i el debat provocat per les explicacions del professor. Per a donar forma a aquest objectiu es definiran tres dinàmiques de treball:

1. Explicacions a càrrec del professor sobre els aspectes més teòrics o genèrics.
2. Debat a partir de lectures de textos de referència en l'àmbit de la comunicació, desenvolupament i canvi social.
3. Posada en comú dels treballs de curs dels estudiants.
4. Exposicions en grup per part dels estudiants.
5. Realització individual d'un treball de curs sota la tutoria del professor. El treball podrà ser un projecte de comunicació pel canvi social.

## Activitats formatives

| Títol                                                                        | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                                                      |       |      |                          |
| Anàlisi de casos                                                             | 15    | 0,6  | 2, 7, 9                  |
| Repàs a les teories del desenvolupament i la comunicació per el canvi social | 15    | 0,6  | 2, 7                     |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                                                   |       |      |                          |

|                                                          |     |     |         |
|----------------------------------------------------------|-----|-----|---------|
| Disseny d'un projecte de comunicació per el canvi social | 15  | 0,6 | 2, 7, 9 |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                                  |     |     |         |
| Lectures, treballs                                       | 105 | 4,2 | 2, 7, 9 |

## Avaluació

L'alumne del mòdul serà avaluat amb:

1. La seva participació en els debats que es realitzaran a les classes a partir de les lectures (50%)
2. La realització d'un projecte comunicatiu específic per una entitat o organisme de desenvolupament, tot tenint en compte les línees mestres de la comunicació per el canvi social. Alternativament, també es podrà realitzar un treball de reflexió teòrica o una anàlisi de cas (50%)

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                                             | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Disseny d'un projecte de comunicació per el canvi social o un treball alternatiu. | 50% | 0     | 0    | 2, 3, 4, 5, 7, 9         |
| Participació en els debats                                                        | 50% | 0     | 0    | 1, 2, 6, 7, 8            |

## Bibliografia

### Bibliografia bàsica:

AA VV (2005): Media & Glocal Change. Rethinking Communication for Development. Nordicom i Clacso.

CASTEL, A. i BAJO ERRO, C. (2013): Redes sociales para el cambio en África. Madrid: Los libros de la catarata.

CHAVES GIL, I. (coord) (2012): Comunicación para el cambio social: Universidad, sociedad civil y medios. Madrid: Los libros de la catarata.

GUMUCIO DAGRON, A. (2008): Antología de comunicación para el cambio social: lecturas históricas y contemporáneas. South Orange, NJ: Consorcio de Comunicación para el Cambio Social.

MARI SÁEZ, V. M. (2011): Comunicar para transformar, transformar para comunicar: tecnologías de la información, organizaciones sociales y comunicación desde una perspectiva de cambio social. Madrid: Editorial Popular.

MELKOTE, S. R. i STEEVENS, L. H. (2001): Communication for Development in the Third World: Theory and Practice for Empowerment. Londres: Sage.

RODRÍGUEZ, C.; OBREGÓN, R., VEGA, J.: Estrategias de Comunicación para el Cambio Social. Quito (Ecuador): Fundacion Friedrich Ehbort, 2002.

OBREGÓN, R.; "Medios, Jóvenes y Pobreza," en DONAS, S. (Ed.) Adolescencia y

Juventud: Análisis de Una Población Postergada. San José (Costa Rica): Proyecto Libro Universitario Regional, LUR, 2000.

OBREGÓN, R.; MOSQUERA, M.: "Methodological Challenges in Health Communication Research" en HEMER, O., TUFTE, T. (Eds.): Media, Communication and Social Change: Rethinking Communication for Development. Nordicom Review, 2005.

OBREGÓN, R.: "The Role of Communication in the Integrated Management of Childhood Illness: Progress, Lessons Learned, and Challenges in Latin America" en HAIDER, M. (Ed.): Global Public Health Communication: Challenges, Perspectives and Strategies. Boston: Jones & Bartlett Publishers, 2005.

PEREIRA, J. M. i CADAVID, A. (2011): Comunicación, desarrollo y cambio social: interrelaciones entre comunicación, movimientos ciudadanos y medios. Bogotá: Pontificia Universidad Javeriana, Uniminuto i Centro en Comunicación para América Latina.

SERVAES, J. (2000): "Comunicación para el desarrollo; tres paradigmas, dos modelos" en Temas y Problemas de Comunicación, nº 10.

STIGLITZ, J. E.; GREENWALD B. C. (2015): "La creación de una sociedad del aprendizaje", La esfera de los libros, Madrid.